

D O M

afsagt den 19. oktober 2009 af Vestre Landsrets 1. afdeling
(dommerne Lars E. Andersen, Annette Dellgren og Tine Rud
(kst.)) i 1. instanssag

V.L. B-2183-08

Sagsøger

(advokat Kirsten Schmidt, Randers)

mod

Familiestyrelsen

(Kammeradvokaten ved advokat Benedicte Galbo, København).

Påstande

Sagsøger

har nedlagt påstand om, at sagsøgtes, Familiestyrelsens, afgørelse af 12. august 2008 er ugyldig, idet Familiestyrelsen tilpligtes at anerkende, at

Sagsøgers

indkomst i forbindelse med fastsættelse af børnebidrag skal reduceres med hans pensionsindbetaling.

Sagsøger

har subsidiært nedlagt påstand om, at sagen hjemvises til Familiestyrelsen til fortsat behandling.

Familiestyrelsen har principalt nedlagt påstand om frifindelse og har subsidiært taget bekræftende til genmæle overfor påstanden om hjemvisning.

Sagen er anlagt ved Retten i Horsens den 8. september 2008, og ved kendelse af 20. november 2008 henvist til Vestre Landsrets i medfør af retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagsfremstilling

Sagsøger og **Person 1** har fællesbarnet **Barn 1**, der er født **Dato 1** 1993. Efter at parterne var flyttet fra hinanden i 1999, traf Vejle Statsamt den 10. februar 1999 afgørelse om, at **Sagsøger** med virkning fra den 1. februar 1999 skulle betale børnebidrag med normalbidraget med et tillæg af 100 %.

Efter at **Person 1** havde søgt statsamtet om at forhøje børnebidraget, traf statsamtet den 28. marts 2000 afgørelse om at forhøje det til normalbidraget med tillæg af 150 % fra den 1. april 2000. Denne afgørelse påklagede **Sagsøger** til Civilretsdirektoratet, der den 10. april 2000 meddelte, at direktoratet ikke ændrede statsamtets afgørelse.

Den 31. januar 2008 søgte **Person 1** om fastsættelse af størst muligt bidrag. Statsforvaltningen anmodede i den anledning **Sagsøger** om en udtalelse, og i et brev af 5. marts 2008 fremsendte han regnskaber for 2004-2007 samt årsopgørelser for 2004-2006. I brevet er der bl.a. anført:

"Da mit selskab er personligt ejet og jeg ikke benytter virksomheds- eller kapitalordningen er resultatet pr. år at betragte som indkomst. Jeg modtager ikke løn i selskabet.

...

Jeg går ud fra at pensionsindbetalinger kommer mig til gode, da de for mig som selvstændig er lige så vigtige som en lønmodtager."

Den 9. juni 2008 meddelte Statsforvaltningen Midtjylland i et brev til **Person 1**, at bidraget ikke blev ændret. I brevet er bl.a. anført:

"For Deres vedkommende har statsforvaltningen lagt til grund, at De har en årlig bruttoindtægt på ca. 348.000 kr.

For **Sagsøgers** vedkommende har man lagt til grund, at han har indsendt kopi af årsopgørelser

for 2004, 2005 og 2006, samt årsrapporter for 2004, 2005, 2006 og 2007 for **Virk. 1**, som er hans virksomhed.

Da **Sagsøger** ejer **Virk. 1** har statsforvaltningen i overensstemmelse med praksis lagt indtægten i selskabet til grund for beregningen af indtægten.

Sagsøgers indtægt kan derfor opgøres således:

I 2005 var resultat af virksomhed på 667.347 kr.

I 2006 var resultat af virksomhed på 541.359 kr.

I 2007 var resultat af virksomhed på 569.761 kr.

Dette svarer til en gennemsnitlig årlig indtægt på ca. 593.000 kr.

Sagsøger har forsørgerpligt overfor 1 barn under 18 år.

Vi kan oplyse, at vi ved opgørelsen af indtægter for personer, der helt eller delvist ejer en erhvervsvirksomhed, lægges andelen af overskuddet i virksomheden til partens eventuelle andre indtægter. Dette gælder også, selvom overskuddet ikke udbetales.

Der lægges normalt vægt på virksomhedens økonomiske forhold over en længere periode. Årsagen til dette er, at en virksomheds indtægter, udgifter og arbejdsopgaver ofte varierer en del. Overskud eller underskud i et enkelt regnskabsår eller en enkelt regnskabsperiode, vil således ikke nødvendigvis være udtryk for virksomhedens indtjeningssevne i fremtiden. Derfor opgøres overskud/underskud normalt ud fra de sidste tre års regnskaber. Dette gælder dog ikke hvis der er sket varig ændring af virksomhedens indtjeningssevne.

Når virksomhedens indtjening skal opgøres, tages der normalt kun hensyn til drifts- og renteudgifter samt driftsmæssige afskrivninger. Skattemæssige poster uden driftsmæssig betydning (fx nedskrivninger, besætningsforskydning, virksomhedsskat og afskrivning på goodwill) har derfor ikke betydning.

Statsforvaltningen har truffet afgørelse på grundlag af disse oplysninger. Statsforvaltningen har især lagt vægt på, at **Sagsøgers** indtægt

fortsat sætter ham i stand til at betale det fastsatte børnebidrag, men at der ikke er grundlag for at forhøje bidraget.

..."

I et brev af 10. juni 2008 påklagede **Sagsøger** statsforvaltningens afgørelse. I brevet er bl.a. anført:

"Pensionsindbetaling

Idet lønmodtagere får rimelige fradrag for pensionsindbetalinger, bør dette princip analogt benyttes for selvstændige der driver personlig ejet virksomhed.

Havde jeg valgt at benytte selskabsform, ville jeg have haft mulighed for at trække pensionsbidrag af min lønudbetaling.

Det er klart diskriminerende og ikke i den ånd som regeringen ønsker, at selvstændige skal spare op til pension som deres lønmodtagende kolleger. Jeg henviser til den nys vedtagne lov om, at selvstændige kan fradrage op til 30% af overskuddet til pension.

Min indtægt bør derfor opgøres som følger:

I 2005 var resultatet af virksomhed kr. 667.347.
Til pension blev indbetalt kr. 71.225

I 2006 var resultatet af virksomhed kr. 541.359.
Til pension blev indbetalt kr. 72.206

I 2007 var resultatet af virksomhed kr. 569.761.
Til pension blev indbetalt kr. 78.967

Pensionen udgør 12,5%, hvilket må anses som rimelig. De fleste lønmodtagere får ca. 15% i pension, heri ikke medregnet ATP.

Den gennemsnitlige indtægt kan derfor opgøres til kr. 519.000,-"

I et brev af 12. august 2008 til **Sagsøger** anførte Familiestyrelsen, følgende:

"Afgørelse om bidrag

Familiestyrelsen har behandlet din klage over Statsforvaltningen Midtjyllands afgørelse af 9. juni 2008 om bidrag. Ved afgørelsen afslog statsforvaltningen at ændre dit bidrag til **Barn 1**. Bidraget udgør for tiden normalbidraget + 150 %.

Du har bedt om, at bidraget nedsættes. Du mener, at du bør have fradrag for dine pensionsindbetalinger på samme måde som visse lønmodtagere. Du gør endvidere gældende, at bidragets procenttillæg bør være deleligt med 100 efter Familiestyrelsens vejledning, at **Barn 1's** egen indtægt burde have oplyst, og at **Barn 1** samlet set må anses for at være forsørget på baggrund af **Person 1's** indtægt, offentlige ydelser og normalbidraget + 100 %.

Vi ændrer ikke statsforvaltningens afgørelse.

Afgørelsen er truffet efter de bestemmelser og retningslinjer, der står i statsforvaltningens afgørelse.

Vi har lagt vægt på de faktiske oplysninger, der står i statsforvaltningens afgørelse, da du er enig i dem.

Vi har endvidere lagt vægt på, at du er selvstændig erhvervsdrivende og ikke er omfattet af en **tvungen** pensionsopsparing.

Vi kan oplyse, at hvis parterne er omfattet af en obligatorisk pensionsordning, ses der bort fra både arbejdsgivers og arbejdstagers pensionsbidrag. Ved obligatoriske pensionsordninger forstås ordninger, der er et integreret led i et ansættelsesforhold, hvad enten ordningen hviler på lovgivning, kollektiv overenskomst eller lignende.

Pensionsbidraget til frivillige ordninger er normalt uden betydning ved beregningen af børnebidrag. Dette skyldes, at forsørgelsen af børn efter Familiestyrelsens opfattelse går forud for sikringen af alderdom i form af pensionsopsparing.

Du har oplyst, at din gennemsnitlige årlige indtægt fra 2005-2007 efter fratæk af pensionsindbetalinger udgør ca. 519.000 kr., mens statsforvaltningen har lagt til grund, at du har en årlig indtægt på ca. 593.000 kr. Efter Familiestyrelsens vejledende retningslinjer forhøjes normalbidraget med 100 % ved en indtægt på ca. 405.000 kr. og til 200 % ved ca. 6-700.000.

Vi finder derfor ikke anledning til at ændre statsforvaltningens skønsmæssige vurdering af, at du har evne til at betale normalbidraget + 150 %.

...

Endelig kan vi oplyse, at statsforvaltningerne og Familiestyrelsen ved fastsættelsen af størrelsen af børnebidrag især lægger vægt på parternes indtægter før skat og arbejdsmarkedsbidrag. Det er som hovedregel **alene den bidragsbetalerens** indtægt, der har betydning for bidraget. Parternes udgifter har normalt ikke stor betydning, bortset fra forsørgelsespligt over for børn."

I brev af 3. september 2008 til Sagsøger anførte Familiestyrelsen følgende:

"Du har ved brev af 17. august 2008 rettet henvendelse til justitsministeren. Justitsministeriet har bedt Familiestyrelsen besvare henvendelsen, fordi familieretlige sager er en del af styrelsens arbejdsområde. Familiestyrelsen er en del af Justitsministeriet.

Familiestyrelsen afslog den 12. august 2008 at ændre Statsforvaltningen Midtjyllands afgørelse af 9. juni 2008 i den børnebidragssag.

Vi lagde ved afgørelsen bl.a. vægt på, at du ikke ved opgørelsen af den indkomst kunne få fradrag for pensionsbidrag, fordi du er selvstændig erhvervsdrivende og ikke omfattet af en tvungen pensionsopsparing.

Du gør opmærksom på, at der efter din mening sker en forskelsbehandling af lønmodtagere og selvstændige, når lønmodtagere kan få dette fradrag ved indkomstberegningen, mens selvstændige erhvervsdrivende ikke kan.

Vi har noteret dit synspunkt og redegør nedenfor nærmere for vores praksis.

I dag er de fleste lønmodtagere omfattet af en obligatorisk ordning gennem deres ansættelse. Ved obligatoriske ordninger forstås ordninger, der er et integreret led i et ansættelsesforhold, hvad enten ordningen hviler på lovgivning, kollektiv overenskomst eller den fremgår af ansættelsesaftalen i øvrigt ("tvungen eller obligatorisk ordning") og an-

dre pensionsordninger. Til obligatoriske ordninger hører bl.a. også ATP og tjenestemandspensioner.

Unde hensyn til, at såvel arbejdsgivers som arbejdstagers pensionsbidrag er et integreret led i ansættelsen og aflønningen ved obligatoriske pensionsordninger, og under hensyn til, at det er parternes aktuelle økonomiske og personlige forhold, der er udgangspunktet for bidragsfastsættelsen, er det Familiestyrelsens opfattelse, at disse bidrag ikke bør indgå i grundlaget for beregningen af bidragsevnen eller bidragsbehovet.

Vedrørende frivillige ordninger er det Familiestyrelsens opfattelse, at der bør foretages en sondring mellem ægtefællebidrag og børnebidrag.

En frivillig ordning kan forekomme som individuelle opsparinger i form af livrente, rate- og kapitalpension m.v., der oprettes på eget initiativ og uden at de kan henføres til vedkommendes ansættelse.

En frivillig pensionsordning forekommer desuden, hvor der er indgået aftale mellem arbejdsgiver og lønmodtager om, at en andel af lønnen, der uden aftale skulle udbetales til rådighed, i stedet indbetales til en pensionsordning.

Sådanne pensionsindbetalinger kan ikke betegnes som obligatoriske i den ovenfor anførte forstand og indbetalinger må derfor som udgangspunkt indgå i bidragsberegningen, som om de havde været udbetalt som løn. Der kan være afgrænsningsproblemer i forhold til de obligatoriske ordninger. Ved vurdering heraf lægges der vægt på, om pensionsordningen kan opsiges vilkårligt af arbejdstager eller arbejdsgiver, og om pensionsindbetalingerne kan kræves udbetalt mens ansættelsesforholdet består. I bekræftende fald vil der normalt være tale om en frivillig ordning, som er bidragsberegningen uvedkommende.

Der vil i et vist omfang kunne tages hensyn til frivillige pensionsordninger ved fastsættelse af ægtefællebidrag. For især selvstændige erhvervsdrivende og ansatte med en ringe arbejdsmarkedspension kan være rimeligt at sikre alderdommen på betryggende måde gennem frivillige indbetalinger, og der kan i sådanne tilfælde ved fastsættelse af ægtefællebidrag efter omstændighederne tages hensyn til pensionsordninger med kontinuerlige opsparinger. Det bør således indgå i skønnet, hvis man allerede da bidragsforpligtelsen opstod, igennem en periode

havde foretaget rimelige indbetalinger til en pensionsordning.

For så vidt angår børnebidrag er det Familiestyrelsens opfattelse, at sikringen af ens alderdom er subsidiært i forhold til forsørgelsen af ens barn. Ved børnebidrag er det således Familiestyrelsens opfattelse, at frivillige indbetalinger altid skal medregnes ved indkomstopgørelsen.

På denne baggrund af denne praksis, kan du altså ikke ved blot at oprette et selskab forvente, at pensionsindbetalinger ikke medtages i vurdering af din indkomst. Det er afgørende, om der er tale om tvungen og bunden pensionsopsparing."

Regelgrundlaget og administrativ praksis

Lov om børns forsørgelse, jf. lovbkg. nr. 352 af 15. maj 2003, indeholder i kapitel 2 om barnets forsørgelse følgende bestemmelser:

"§ 13. Forældre er hver for sig forpligtet til at forsørge barnet. Barnet skal forsørges, opdrages og uddannes under hensyn til forældrenes livsvilkår og barnets tarv.

Stk. 2. Opfylder en af forældrene ikke forsørgelsespligten over for barnet, kan statsforvaltningen pålægge ham at udrede bidrag til barnets underhold.

§ 14. Bidraget fastsættes under hensyn til barnets tarv og forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervsevne. ..."

§ 13 og § 14 blev indført ved lov nr. 200 af 18. maj 1960 om børns retsstilling. Spørgsmålet om fradrag for indbetalinger til en frivillig pensionsordning ved fastsættelse af børnebidrag er ikke omtalt i bemærkningerne til loven.

I betænkning 1389/2001 om børns forsørgelse side 86 ff. er der anført følgende:

"1.3.4. Indkomstopgørelsen

...

a. Lønmodtagere mv.

Ved indkomstopgørelsen tages der udgangspunkt i bruttoindtægten. Denne opgøres på samme måde for bidragsberettigede som for bidragspligtige. Der er tale om en skønsmæssig vurdering, men normalt vil der blive taget udgangspunkt i følgende:

- arbejdsindtægt mv.
- overførselsindkomster, der træder i stedet for en arbejdsindtægt, fx dagpenge ved arbejdsløshed og sygdom.
- løbende pensionsindkomster, fx folke- og førtidspension, tjenestemandspension, pensionskassepension, livrente, ratepension og
- kapitalindkomst, fx renteindtægter.

Til bruttoindtægten medregnes ikke:

- boligstøtte (d.v.s. boligsikring og -ydelse) og varmetillæg,
- visse tillæg e.lign. der skal dække øgede omkostninger, fx invaliditetsbeløb, kørselsgodtgørelse o.lign. og
- ejendomsværdiskat

Endelig fratrækkes i praksis normalt udgifter til:

- ATP og andre obligatoriske pensionsordninger (dette gælder både arbejdsgivers og arbejdstagers bidrag,
- ...

b. Selvstændige erhvervsdrivende

...

Ved opgørelsen af virksomhedens overskud er det principielt det driftsmæssige resultat, der er afgørende for bidragsberegningen, ikke det skattemæssige. Kun udgifter, der er nødvendige for driften, er således fradragsberettigede. ...

..."

Der er for landsretten endvidere fremlagt uddrag af Skar-rildhusrapporterne fra 1995 og 1996. I rapporten fra 1995 er der bl.a. anført:

"I bidragssager skal arbejdsgivers pensionsbidrag medregnes i parternes indtægt, såfremt pensionsordningen ikke er "obligatorisk". Under henvisning til bl.a. de i 1991 indført arbejdsmarkedspensionsordninger skal statsamtet bede om Civilretsdirektoratets definition af, hvornår en pensionsordning anses for "obligatorisk".

Svar:

Spørgsmålet om, hvorvidt arbejdsgivers pensionsbidrag skal medregnes i indtægten, er senest behandlet i Skarrildhusberetningen for 1987, side 56, hvor det er anført, at firmaets andel i en pensionsopsparring som hovedregel skal lægges til lønnen, hvis der er tale om en frivillig pensionsordning.

Det er Civilretsdirektoratets opfattelse, at der også ved en obligatorisk pensionsordning - konkret kan tages hensyn til, at den part, der har pensionsordningen, ikke behøver at lægge fra til alderdommen, og at han/hun således har en større bidragsevne/mindre bidragsbehov end en part, der har samme indtægt, men ingen pensionsordning.

...

Efter gennemgangen af praksis har Civilretsdirektoratet fundet anledning til at overveje, om det fortsat er tidssvarende at behandle (en del af) de "rimelige" pensionsopsparringer, som parterne foretager, som noget, der er deres bidragevne/behov uvedkommende.

Det er Civilretsdirektoratets opfattelse, at vi nu - hvor mellem 80 og 90 % af alle lønmodtagere er dækket af en eller anden form for pensionsordning - bør overveje, om vi fremover skal til at behandle pensionsopsparringer på en lidt anden måde.

Det forekommer ikke længere indlysende at sondre mellem arbejdsgiver- og egenindbetalinger, da det er oplyst over for Civilretsdirektoratet, at de i de fleste tilfælde behandles ens i relation til frigivelse.

Civilretsdirektoratet vil endvidere overveje, om der fortsat er behov for at sondre mellem frivillige og tvungne pensionsordninger. Det kan forekomme urimeligt, at den lønmodtager, som ikke er omfattet af en tvungen ordning, og som - meget fornuftigt - laver en rimelig opsparring til sin alderdom, stilles anderledes end den, som er omfattet af en tvun-

gen ordning. Civilretsdirektoratet vil også overveje, om selvstændige erhvervsdrivende også fremover skal stilles anderledes end lønmodtagere i relation til mulighederne for at foretage en rimelig opsparing til alderdommen.

Spørgsmålet om, hvorvidt en pensionsopsparing skal indgå i beregningsgrundlaget ved fastsættelse af underholdsbidrag, må indtil videre afgøres konkret. ..."

I rapporten fra 1996 er der bl.a. anført:

"...

I dag er de fleste lønmodtagere omfattet af en "obligatorisk" ordning gennem deres ansættelse. Ved obligatoriske ordninger forstås ordninger, der er et integreret led i et ansættelsesforhold, hvad enten ordningen hviler på lovgivning, kollektiv overenskomst, eller den fremgår af ansættelsesaftalen i øvrigt ("tvungen eller obligatorisk ordning") og andre pensionsordninger. Til obligatoriske ordninger hører bl.a. også ATP og tjenestemandspensioner.

Under hensyn til, at såvel arbejdsgivers som arbejdstagers pensionsbidrag er et integreret led i ansættelsen og aflønningen ved "obligatoriske" pensionsordninger, og under hensyn til, at det er parternes aktuelle økonomiske og personlige forhold, der er udgangspunktet for bidragsfastsættelsen, er det Civilretsdirektoratets opfattelse, at disse bidrag ikke bør indgå i grundlaget for beregningen af bidragsevnen eller bidragsbehovet.

Det bør dog som hidtil indgå i den samlede vurdering af sagen, om parten således er sikret i sin alderdom.

Vedrørende frivillige ordninger er det Civilretsdirektoratets opfattelse, at der for fremtiden bør foretages en sondring mellem ægtefællebidrag og børnebidrag, således at bidrag til frivillige pensionsordninger under visse omstændigheder ikke indgår i grundlaget for beregningen af ægtefællebidrag.

En frivillig ordning kan forekomme som individuelle opsparinger i form af livrente, rate- og kapitalpension m.v., der oprettes på eget initiativ, og

uden at de kan henføres til vedkommendes ansættelse.

En frivillig pensionsordning forekommer desuden, hvor der er indgået aftale mellem arbejdsgiver og lønmodtager om, at en andel af lønnen, der uden aftalen skulle udbetales til rådighed, i stedet indbetales til en pensionsordning.

Sådanne pensionsindbetalinger kan ikke betegnes som "obligatoriske" i den ovenfor anførte forstand, og indbetalinger må derfor som udgangspunkt indgå i bidragsberegningen, som om de havde været udbetalt som løn. Der kan være afgrænsningsproblemer i forhold til de "obligatoriske" ordninger. Ved vurdering heraf bør der lægges vægt på, om pensionsordningen kan opsiges vilkårligt af arbejdstager eller arbejdsgiver, og om pensionsindbetalingerne kan kræves udbetalt, mens ansættelsesforholdet består. I bekræftende fald vil der normalt være tale om en frivillig ordning, der som udgangspunkt er bidragsberegningen uvedkommende.

Der bør imidlertid i et vist omfang kunne tages hensyn til frivillige pensionsordninger ved fastsættelse af ægtefællebidrag. For især selvstændige erhvervsdrivende og ansatte med en ringe arbejdsmarkedspension kan det være rimeligt at sikre alderdommen på betryggende måde gennem frivillige indbetalinger, og der kan i sådanne tilfælde ved fastsættelse af ægtefællebidrag efter omstændighederne tages hensyn til pensionsordninger med kontinuerlige opsparinger. Det bør således indgå i skønnet, hvis man allerede da bidragspligten opstod, igennem en periode havde foretaget rimelige indbetalinger til en pensionsordning.

For så vidt angår børnebidrag er det Civilretsdirektoratets opfattelse, at sikringen af ens alderdom er subsidiær i forhold til forsørgelsen af ens barn. Ved børnebidrag er det således fortsat Civilretsdirektoratets opfattelse, at frivillige indbetalinger altid skal medregnes ved indkomstopgørelsen.

..."

I vejledning nr. 10283 af 17. december 2007 om retningslinjer for fastsættelse af børnebidrag i 2008 er der bl.a. anført:

"Forældrenes indkomst

Lønindkomst bliver beregnet før skat og arbejdsmarkedsbidrag, men med fradrag for ATP og obligatoriske pensionsindbetalinger, der er rimelige. Andre indtægter såsom overskud ved personlig virksomhed og overskud i selskaber, som bidragsbetaleren helt eller delvist ejer, renteindtægter, aktieudbytte m.v. indgår også i bidragsbetalerens samlede indkomst."

Forklaringer

Sagsøger har forklaret, at han er 49 år. I 1999 op-hævede han samlivet med **Barn 1's** mor, og han har siden da betalt børnebidrag. Han har også bidraget økonomisk ved større indkøb til **Barn 1**, f.eks. ved køb af cykel. Han har regelmæssigt samvær med **Barn 1**. Han blev i 1984 uddannet elektroingeniør, og for ca. 15 år siden tog han tillige HD. Fra 1984 til 1998 var han lønmodtager. Herefter startede han eget firma inden for it-branchen med servicering. De var to, der startede virksomheden som et interessentskab, som senere blev omdannet til et aktieselskab. Virksomheden blev på et tidspunkt delt i to, og han blev herefter ansat som lønmodtager i den ene del. For 9 år siden startede han op igen som selvstændig i et personligt drevet firma, hvor han arbejder som konsulent inden for økonomisystemer. Han driver ikke firmaet under virksomhedsordningen. Overskuddet er hans løn.

Hans indbetalinger til pension er steget fra 2003 til 2007, fordi han vil sikre sig penge til sin alderdom, men i 2008 indbetalte han lidt mindre end i 2007.

Vidne 1 har forklaret, at hun er ansat i Ingeniørforeningen, hvor hun primært beskæftiger sig med juridisk rådgivning til ingeniører i det private. Pensionsniveauet for privatansatte og offentligt ansatte varierer meget, bl.a. fordi det afhænger af indtægten. I følge overenskomsten udgør pensionsindbetalinger for ansatte i staten og

kommunerne 17,1 %, hvoraf 2/3 indbetales af arbejdsgiveren og 1/3 af den ansatte selv. Pensionsniveauet for privatansatte varierer meget. Hun har kendskab til ingeniører, der slet ikke har nogen pensionsaftaler. Hun har også kendskab til aftaler om pensionsindbetalinger på op til 15 %, men der kan tilige være aftaler om andre procentsatser.

Procedure

Sagsøger har til støtte for sin principale påstand gjort gældende, at der ved fastsættelsen af børnebidraget skal tages hensyn til hans indbetalinger til pension, idet der ellers sker en urimelig og usaglig forskelsbehandling mellem henholdsvis ansatte med tilknyttede pensionsordninger og selvstændige med en rimelig, men ikke obligatorisk pensionsordning. Det har ikke været lovgivers hensigt, at der skulle ske en sådan forskelsbehandling, idet lov om børns forsørgelse § 14 tager udgangspunkt i forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervsevne. En forskelsbehandling strider endvidere mod de almindelige lighedsgrundsætninger. De indbetalinger, han løbende har foretaget, har i alle årene været rimelige og har kun i et enkelt tilfælde oversteget de 17,1 %, der ifølge overenskomsten udgør pensionsindbetalingen for ansatte i staten og kommunerne.

Sagsøger har til støtte for sin subsidiære påstand gjort gældende, at såfremt han får medhold i, at indbetalingerne til pensionen skal fradrages ved beregningen af børnebidraget, men at landsretten ikke finder at kunne afgøre størrelsen af det bidrag, der i så fald skal betales, må sagen hjemvises til Familiestyrelsen til fornyet behandling.

Familiestyrelsen har til støtte for sin principale påstand gjort gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte styrelsens afgørelse af 12. august 2008 som ugyldig. Styrel-

sen har nærmere anført, at afgørelsen har hjemmel i §§ 13 og 14 i lov om børns forsørgelse, idet Sagsøger er forpligtet til at bidrage til sin datters forsørgelse, og bidraget efter lovens udtrykkelige ordlyd er fastsat under hensyn til datterens tarv og hendes forældres økonomiske vilkår. Der er endvidere efter lovens ordlyd overladt myndighederne en betydelig skønsmargin ved fastsættelse af børnebidraget. Afgørelsen er desuden i nøje overensstemmelse med en mangeårig fast administrativ praksis, hvilket fremgår af betænkning 1389/2001 om børns forsørgelse, side 86 ff. og Skarildhusrapporten fra 1996, side 25-26. Det forhold, at frivillige pensionsindbetalinger - i modsætning til obligatoriske pensionsindbetalinger - ikke fratrækkes i den indkomst, som bidraget fastsættes på grundlag af, er ikke i strid med det forvaltningsretlige lighedsprincip, eftersom frivillige og obligatoriske pensionsindbetalinger ikke er "lige", idet de personer, der er omfattet af en obligatorisk pensionsordning, er afskåret fra at råde over det beløb, der indbetales til pension, hvorimod personer, der har frivillige pensionsopsparinger, frit kan disponere over de beløb, der indbetales til pensionen.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter det, der er anført i betænkning 1389/2001 om børns forsørgelse side 86 ff. samt i vejledning nr. 10283 af 17. december 2007 om retningslinjer for fastsættelse af børnebidrag i 2008, må det lægges til grund, at det har været en fast administrativ praksis i mange år, at der ved fastsættelse af børnebidrag ikke sker fradrag for indbetalinger til frivillige pensionsordninger i den indkomst, som bidraget fastsættes på grundlag af.

Efter ordlyden af § 13 og § 14 i lov om børns forsørgelse, hvorefter bidraget skal fastsættes under hensyn til barnets

tarv og forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervs-
evne, er der ikke grundlag for at fastslå, at den anførte ad-
ministrative praksis ikke har hjemmel i loven.

Det er ubestridt, at der i fast administrativ praksis ved be-
regningen af den indkomst, som børnebidraget beregnes af,
sker fradrag for indbetalinger til obligatoriske pensionsord-
ninger. Der er ikke grundlag for at fastslå, at nægtelse af
at fratække indbetalinger til frivillige pensionsordninger
er i strid med lighedsgrundsætninger eller i øvrigt er udtryk
for usaglig forskelsbehandling. Landsretten har i den forbin-
delse navnlig lagt vægt på, at børnebidraget beregnes på bag-
grund af forældrenes aktuelle økonomiske forhold, og at de
personer, der er omfattet af en obligatorisk pensionsordning,
er afskåret fra at disponere over pensionsindbetalingsbeløbe-
ne, hvilket ikke er tilfældet for så vidt angår personer, der
indbetaler til frivillige pensionsordninger.

Landsretten tager derfor Familiestyrelsens påstand om frifin-
delse til følge.

Sagsøger skal betale sagsomkostninger til Familie-
styrelsen med i alt 18.000 kr. til dækning af udgifter til
advokatbistand. Landsretten har lagt vægt på parternes på-
stande, sagens forløb og udfald.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Sagsøgte, Familiestyrelsen, frifindes.

Sagsøger skal betale sagens omkostnin-
ger til Familiestyrelsen med 18.000 kr.

De idømte sagsomkostninger skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Lars E. Andersen

Annette Dellgren

Tine Rud

(kst.)